

Stanowisko nr 5/20
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 20 listopada 2020 r.

w sprawie zagrożenia zablokowania przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej wieloletniego budżetu UE i Funduszu Odbudowy

Sejmik Województwa Mazowieckiego z wielkim niepokojem obserwuje działania podejmowane przez stronę rządową w sprawie prac nad nowym budżetem Unii Europejskiej.

Terminowe uruchomienie nowego, wieloletniego budżetu UE jest kwestią fundamentalną dla dalszego rozwoju Mazowsza, jak i wszystkich polskich regionów. W dobie trwającej pandemii, olbrzymich potrzeb całego sektora służby zdrowia, a także wielu branż, które ucierpiały z powodu pandemii, wsparcie to nabiera dodatkowego, kluczowego wręcz, znaczenia. Trzeba mieć świadomość, że skutkiem podejmowanych przez stronę rządową działań może być utrata 750 mld zł. Na takie wsparcie z budżetu unijnego i Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy może liczyć nasz kraj w latach 2021–2027. To pieniądze, które m.in. pozwolą pomóc polskim przedsiębiorstwom wyjść z kryzysu i wyprowadzić krajową gospodarkę z bardzo trudnej sytuacji, w jakiej znalazła się na skutek pandemii. Pozwolą one również na wsparcie polskiego sektora naukowego, a przez to na unowocześnienie naszej gospodarki.

16 lat polskiego członkostwa w UE to czas spektakularnego rozwoju, tysięcy inwestycji i wsparcia wszystkich dziedzin życia w naszym kraju. Należy podkreślić, że województwo mazowieckie jest największym beneficjentem polityki spójności wśród polskich regionów i szóstym w Unii Europejskiej. Od 2004 r. z budżetu UE otrzymaliśmy ponad 16 mld euro. Zmiana, jaka w tym czasie zaszła w polskich miastach, miasteczkach czy wsiach, jest nie do przecenienia. Członkostwo w UE to także poczucie bezpieczeństwa, solidarność i uniwersalne wartości, jakie łączą społeczność Starego Kontynentu.

W obliczu tak olbrzymiego wkładu europejskiej wspólnoty w rozwój polskiej samorządności, nie może być zgody na lekkomyślne i nieroztropne szafowanie wetem przez stronę rządową. Groźba weta strony polskiej oznaczać może nieodwracalne konsekwencje, które spadną nie na polityków, nie na negocjatorów, ale przede wszystkim na mieszkańców naszego kraju i regionu. I na to zgody być nie może.

Antagonizowanie stosunków z europejską wspólnotą i stawianie na szali w dobie pandemii dalszego wsparcia m.in. na służbę zdrowia, trudno uznać za działanie racjonalne i zgodne z interesem publicznym. Z samego tylko Funduszu Odbudowy nasz kraj może otrzymać do 23 mld euro dotacji oraz do 34,2 mld euro pożyczek, a na to zasilenie czeka około 1200 projektów inwestycyjnych z całego kraju wstępnie zakwalifikowanych do Krajowego Planu Odbudowy.

Warto podkreślić, że największą pomoc na doposażenie mazowieckich szpitali i stacji pogotowia Mazowsze otrzymało właśnie z UE w ramach projektów o wartości 300 mln zł. Dzięki temu wsparciu, co ważne – przyznanemu niezwłocznie – do mazowieckich szpitali trafiło ponad 40 tys. sztuk sprzętu i wyposażenia oraz ponad 17 mln środków ochrony osobistej. Obecnie trwają prace nad zwiększeniem puli środków o kolejnych 90 mln zł. To piękny przykład wcielonej w życie pomocniczości i solidarności.

Dlatego Sejmik Województwa Mazowieckiego z olbrzymim niepokojem przyjmuje informację o wyrażonej przez Rząd RP gotowości do zablokowania budżetu Unii, jeżeli budżet ten będzie powiązany z przestrzeganiem praworządności przez państwa członkowskie.

W ocenie Sejmiku Województwa Mazowieckiego w każdym państwie prawa i wspólnocie, dla której ważne są uniwersalne i podstawowe wartości europejskie, przestrzeganie praworządności powinno być priorytetem, a nie złem koniecznym czy co gorsza – kością niezgody.

Niepokoi również rozbieżność pomiędzy stanowiskiem Rządu RP, a oczekiwaniami społecznymi. Ustanowienie mechanizmu powiązania przestrzegania praworządności z płatnościami z funduszy unijnych, popiera – jak pokazują opublikowane 20 października br. przez Parlament Europejski wstępne wyniki badań Kantar – ponad 70 proc. obywateli naszego kraju. Za takim mechanizmem opowiadają się rządy wszystkich krajów członkowskich – poza rządami Polski i Węgier. Determinacja strony rządowej w tej sprawie może skutkować daleko idącymi konsekwencjami dla Polski. Wobec szeregu eurosceptycznych wypowiedzi ze strony polityków partii rządzącej, można zadać sobie pytanie – czy celem podejmowanych działań nie jest tylko zdystansowanie się wobec fundamentalnych wartości europejskiej wspólnoty, ale także podważenie zasadności obecności naszego kraju w Unii Europejskiej. Taki scenariusz miałby katastrofalne skutki dla naszej Ojczyzny, jak i regionu.

W obliczu zaistniałej sytuacji Sejmik Województwa Mazowieckiego apeluje do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej o rozważę, roztropność i działanie w interesie dobra publicznego oraz całej samorządowej wspólnoty. Apelujemy o niepodejmowanie kroków, które odbiorą mieszkańcom Mazowsza szerokie wsparcie unijne, niezbędne szczególnie w dobie pandemii Covid-19 i spowodowanego przez nią kryzysu, co będzie rzeczywistą stratą dla tysięcy przedsiębiorców, gmin, powiatów, miast i miasteczek.

Sejmik Województwa Mazowieckiego apeluje do Rządu RP o niewykorzystywanie narzędzia, jakim jest weto wobec wieloletniego budżetu UE.

**Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego**

Ludwik Rakowski